

Innst. S. nr. 339

(2008–2009)

Innstilling til Stortinget fra næringskomiteen

Dokument nr. 8:107 (2008–2009)

Innstilling fra næringskomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Leif Helge Kongshaug, Gunnar Kvassheim og André N. Skjelstad om å gjennomføre en faglig utredning om torskeoppdrettsfrie områder

Til Stortinget

SAMMENDRAG

Torskeoppdrett er et satsingsområde, og det er gitt over 500 oppdrettsløyver med en samlet produksjonskapasitet på 300 000 tonn. Næringen har siden 2003 vokst med 20–25 prosent hvert år, og produksjonen ventes å nå 30 000 tonn i 2010.

Laksen er tilpasset ulike elver. Forskere mener at ulike torskestammer på samme vis er tilpasset lokale fjordsystemer.

Fiskeridirektoratet tok våren 2006 til orde for en strengere forvaltningspraksis, som ville få konsekvenser for oppdrett av torsk. Fiskeri- og kystdepartementet mente det da ikke forelå tilstrekkelig med dokumentasjon for å innføre en strengere forvaltningspraksis i "tildelingsforskriften for andre arter", og ba derfor Havforskningsinstituttet (IMR) om svar på en rekke spørsmål knyttet til oppdrett av torsk. IMR ga i tillegg til faglige vurderinger også konkrete forvaltningsmessige råd angående fremtidige rammebetingelser for torskeoppdrett.

Forslagsstillerne stiller seg bak IMR, Regelverksutvalget og Fiskeridirektoratets anbefalinger om å innføre torskefjorder som et forvaltningsverktøy.

Forslagsstillerne mener at skal man klare å gjøre torskeoppdrett til ei bærekraftig og lønnsom næring, må man nå ta noen viktige grep for å forhindre at de

mulige negative konsekvensene ved torskeoppdrett ikke står i veien for fremtidig lønnsomhet.

Ifølge havressurslova skal "føre-var-prinsippet" være bærende element i forvaltningen av havets ressurser, og akvakulturloven forutsetter at torskeoppdrettsnæringen utvikles innenfor bærekraftige rammer. Siden det er flere spørsmål angående miljøkonsekvensene og bærekraftigheten ved torskeoppdrett enn svar, mener forslagsstillerne at en innføring av torskefjorder og regioninndeling er en fornuftig løsning til man har fått svar på alle spørsmålene.

Forslagsstillerne mener at en innføring av torskefjorder ikke trenger å være en varig løsning, men at man kan åpne for oppdrett hvis det skulle vise seg at innblanding av oppdrettsyngel eller rømt oppdrettstorsk ikke vil ha noen negative konsekvenser for den "lokale" villtorsk.

Følgende forslag fremmes i dokumentet:

"Stortinget ber Regjeringen gjennomføre en faglig utredning om torskeoppdrettsfrie områder for å gi kunnskap om det er behov for å innføre nasjonale torskefjorder og regioninndeling som et forvaltningsverktøy i tråd med "føre-var-prinsippet" og hensynet til en bærekraftig utvikling av torskeoppdrettsnæringen."

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Gunvor Eldegard, Sigrun Eng, Steinar Gullvåg, Sigvald Oppbøen Hansen og Arne L. Haugen, fra Fremskrittspartiet, Hans Frode Kieland Asmyhr, Kåre Fostervold og Øyvind Korsberg, fra Høyre, Torbjørn Hansen og Elisabeth Røbekk Nørve, fra Sosialistisk Venstreparti, Inge Ryan,

fra Kristelig Folkeparti, Ingebrigt S. Sørfohn, fra Senterpartiet, lederen Ola Borten Moe, og fra Venstre, Leif Helge Kongshaug, viser til Representantforslag nr. 107 (2008–2009) fra Leif Helge Kongshaug, Gunnar Kvasheim og André N. Skjelstad om å gjennomføre en faglig utredning om torskeoppdrettsfrie områder. Forslagsstillerne viser til at torskeoppdrett er et satsingsområde, og at det er gitt over 500 oppdrettsløyver med en samlet produksjonskapasitet på 300 000 tonn. Næringen har siden 2003 vokst med 20–25 pst. hvert år, og produksjonen ventes å nå 30 000 tonn i 2010. Komiteen har merket seg at oppdrett av torsk er en relativt ung næring i Norge, og at de miljømessige konsekvensene av denne næringen fremdeles har flere spørsmål enn svar.

Komiteen viser til brev av 26. mai 2009 fra Fiskeri- og kystdepartementet (vedlagt) der statsråd Helga Pedersen deler forslagsstillerens syn på at det er viktig å gjennomføre en faglig utredning av om vi skal innføre nasjonale torskefjorder. Statsråden skriver videre at Regjeringen skal utrede hvorvidt torskefjorder bør innføres som virkemiddel for å forebygge eventuell negativ innvirkning fra torskeoppdrett på villtorsk. Komiteen har også merket seg at statsråden har besluttet at det skal gjennomføres en rekke utredninger om mulige miljømessige risikofaktorer knyttet til torskeoppdrett.

Komiteen mener på grunnlag av dette at det er hensiktsmessig å avvente de faglige utredninger som er varslet, og foreslår at forslaget vedlegges protokollen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre mener at eventuelle tiltak som iverksettes skal basere seg på kunnskapsbasert forvaltning, være målrettede og konkrete.

Eventuelle tiltak som iverksettes, skal gi grunnlag for dokumentert effekt. Disse medlemmer mener at passivt gammeldags arealvern vil være feil virkemiddel og ikke bygge på nødvendig kunnskap for en bærekraftig forvaltning.

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen legge til rette for kunnskapsbasert forvaltning når det gjelder torskeoppdrett."

FORSLAG FRA MINDRETALL

Forslag fra Fremskrittspartiet og Høyre:

Stortinget ber Regjeringen legge til rette for kunnskapsbasert forvaltning når det gjelder torskeoppdrett.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og rår Stortinget til å gjøre følgende

v e d t a k :

Dokument nr. 8:107 (2008–2009) – representantforslag fra stortingsrepresentantene Leif Helge Kongshaug, Gunnar Kvasheim og André N. Skjelstad om å gjennomføre en faglig utredning om torskeoppdrettsfrie områder – vedlegges protokollen.

Oslo, i næringskomiteen, den 11. juni 2009

Ola Borten Moe

leder

Torbjørn Hansen

ordfører

Vedlegg**Brev fra Fiskeri- og kystdepartementet v/statsråden til næringskomiteen, datert 26. mai 2009****Dok.nr. 8:107 (2008-2009) om gjennomføring av faglig utredning om torskoppdrettsfrie områder**

Jeg viser til brev 20. mai 2009 hvor det bes om en vurdering av ovennevnte dokument.

Forslaget lyder:

”Stortinget ber Regjeringen gjennomføre en faglig utredning om torskoppdrettsfrie områder for å gi kunnskap om det er behov for å innføre nasjonale torskefjorder og regioninndeling som et forvaltningsverktøy i tråd med ”føre-var-prinsippet” og hensynet til en bærekraftig utvikling av torskoppdrettsnæringen.”

Mine kommentarer til forslaget

Jeg mener, i likhet med Venstres representanter, at det er viktig å gjennomføre en faglig utredning av om vi skal innføre nasjonale torskefjorder.

Regjeringa har derfor bestemt at det skal utredes hvorvidt torskefjorder bør innføres som virkemiddel for å forebygge ev. negativ innvirkning fra torskoppdrett på villtorsk. Dette kunngjorde jeg i Bergen den 12. februar, og beslutningen er publisert både gjennom brosjyren bærekraftig fremtidsrettet torskoppdrett, og i Regjeringas strategi for en miljømessig bærekraftig havbruksnæring, lansert 1. april då. I dette ligger at både de positive og negative sidene ved innføring av slike områder må belyses.

I tillegg til spørsmålet om torskefjorder har vi besluttet å gjennomføre en rekke utredninger med formål å øke kunnskapen om mulige miljømessige risikofaktorer knyttet til torskoppdrett, både hva

gjelder virkninger på økosystemer og på de ville torskbestandene.

Regjeringa vil iverksette følgende utredninger:

- Gjennomgå risikofaktorer for torskoppdrett
- Skaffe oversikt over geografiske områder med spesielt sårbare torskbestander
- Systematisk kartlegging av gytefelt
- Risiko for smittespredning fra oppdrettorsk til villfisk
- Effekter og konsekvenser av å stille krav om doble nøter

Videre utvikling av torskoppdrett krever mer kunnskap om hvordan oppdrett av torsk påvirker miljøet og villfisken. Miljømessig bærekraftig drift er avgjørende for langsiktig vekst og lønnsomhet i havbruksnæringa. Regjeringa legger opp til en kontrollert vekst parallelt med at det utvikles teknologi som sikrer miljømessig bærekraft. Jeg vil også nevne at vi har foreslått for Stortinget å endre akvakulturloven. Lovforslaget vil gjøre det mulig å stanse tildelinger av tillatelser for oppdrett av bestemte arter. Stansen kan være hel eller delvis, og avgrenset til bestemte geografiske områder. Lovforslaget er særlig aktuelt for tildelinger av torskettillatelser.

Jeg har fortsatt tro på at torskoppdrett vil bli en viktig del av verdiskapinga langs kysten. Torsk i oppdrett vil være et viktig supplement til villtorsken, og gjør det mulig å tilby europeiske konsumenter fersk torsk gjennom hele året.

